

LIFE Victoria'21 Barcelona

LIED FESTIVAL

VICTORIA DE LOS ÁNGELES

Carolyn Sampson
&
Joseph Middleton

Cecilia Rodríguez & Jesús López Blanco

Índex

Presentació

4-5

Programa

6-7

Biografies

9-13

Textos

14-52

Propers recitals

53-54

LIFE
VICTORIA
2021
BARCELONA
LIED FESTIVAL VICTORIA DE LOS ÁNGELES

Recital 4

dimecres, 13 octubre 2021- 20h

Carolyn Sampson *soprano*

Joseph Middleton *piano*

LIFE New Artists

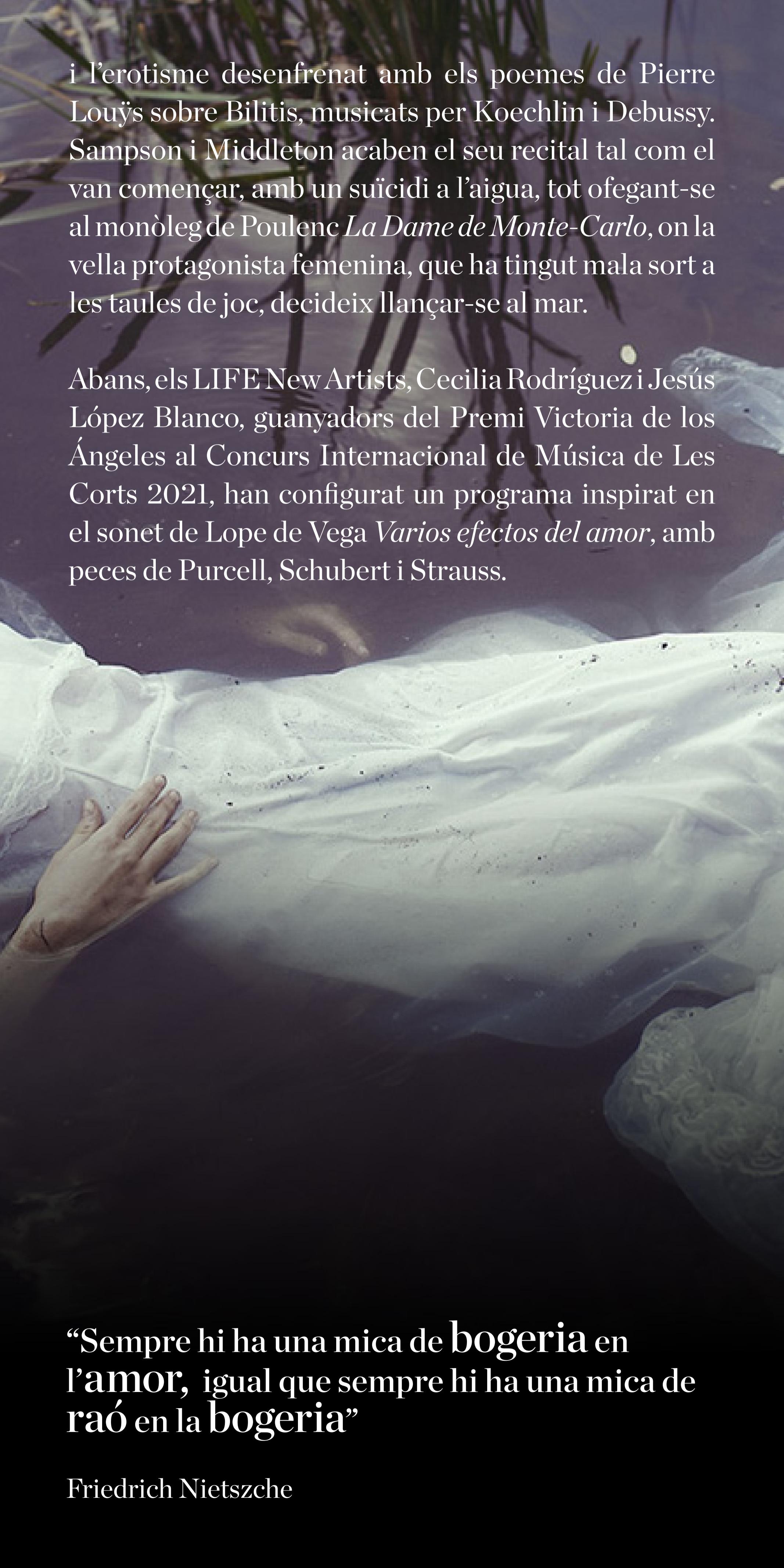
Cecilia Rodríguez *soprano*

Jesús López Blanco *piano*

Destí a la bogeria

Al llarg de la Història, els homes han tingut por de la bogeria suposadament atribuïda a les dones, tot cremant-les en fogueres, tancant-les en manicomis o tractant-les amb psicoanàlisi. Però a la vegada no han pogut escapar de la seva fascinació. Carolyn Sampson i Joseph Middleton han creat i enregistrat aquest programa '*A reason in madness*' explorant les aproximacions de diversos compositors a la bogeria femenina, i s'han inspirat en la frase de Nietzsche per a la creació del mateix: “sempre hi ha una mica de bogeria en l'amor, igual que sempre hi ha una mica de raó en la bogeria”.

Les cançons de Brahms sobre l'Ofèlia de Shakespeare dialoguen amb les compostes per Strauss i Chausson sobre el mateix personatge, mentre que la mort d'Ofèlia es descrita per Schumann i Saint-Saëns. La visió traumatitzada i misteriosa de Mignon apareix tant al cicle de Wolf com en el de Duparc, mentre que l'obsessionada Gretchen plora en la seva roda de teixir en l'incomparable música de Schubert. La tristesa i la bogeria desemboquen en la bruixeria

i l'erotisme desenfrenat amb els poemes de Pierre Louÿs sobre Bilitis, musicats per Koechlin i Debussy. Sampson i Middleton acaben el seu recital tal com el van començar, amb un suïcidi a l'aigua, tot ofegant-se al monòleg de Poulenc *La Dame de Monte-Carlo*, on la vella protagonista femenina, que ha tingut mala sort a les taules de joc, decideix llançar-se al mar.

Abans, els LIFE New Artists, Cecilia Rodríguez i Jesús López Blanco, guanyadors del Premi Victoria de los Ángeles al Concurs Internacional de Música de Les Corts 2021, han configurat un programa inspirat en el sonet de Lope de Vega *Varios efectos del amor*, amb peces de Purcell, Schubert i Strauss.

“Sempre hi ha una mica de **bogeria** en l’amor, igual que sempre hi ha una mica de raó en la **bogeria**”

Friedrich Nietzsche

Programa

LIFE New Artist

Cecilia Rodríguez *soprano*

Jesús López Blanco *piano*

Henry Purcell (1659-1695) /

Benjamin Britten (1913-1976)

Sweeter than roses de *Pausanius*, Z. 585

I attempt from love's sickness to fly

de *The Indian Queen*, Z. 630

Franz Schubert (1797-1828)

Lied des Florio

Lied der Delphine

Richard Strauss (1864-1949)

de *Schlichte Weisen*, Op. 21 N. 1

All mein' Gedanken

de *Brentano Lieder* Op. 68 N. 5

Amor

de *Fünf Lieder* Op. 48 N. 2

Ich schweb'e

Winterliebe

Durada 20 minuts

Carolyn Sampson *soprano*

Joseph Middleton *piano*

I

Franz Schubert (1797-1828)

Gretchen am Spinnrade D118

Johannes Brahms (1833-1897)

Mädchenlied op 107/5

Robert Schumann (1810-1856)

Die Spinnerin Op. 107/ 4

Herzelied Op. 107/1

Johannes Brahms (1833-1897)

Ophelia-Lieder Op Posth.22

Wie erkenn' ich dein Treublieb
Sein Leichenhemd weiss wie Schnee
Auf morgen ist Sankt Valentins Tag
Sie trugen ihn auf der Bahre bloss
Und kommt er nicht mehr zurück?

Richard Strauss (1864-1949)

'Drei Lieder der Ophelia' Op. 67

Wie erkenn ich mein Treulieb vor andern nun
Guten Morgen, 's ist Sankt Valentinastag
Sie trugen ihn auf der Bahre bloss

Hugo Wolf (1860-1903)

Mignon Lieder

Kennst du das Land?
Heiss mich nich reden
Nur wer die Sehnsucht keent
So lasst mich scheiden, bis ich werde

Durada primera part 35 minuts

II

Henri Duparc (1848-1933)

Romance de Mignon

Charles Koechlin (1867-1950)

Hymne a Astarté

Claude Debussy (1862-1918)

Chansons de Bilitis

La flûte de Pan
La Chevelure
Le Tombeau des naïades

Charles Koechlin (1867-1950)

Épitaphe de Bilitis

Camille Saint-Saens (1835-1921)

La mort d'Ophélie

Ernest Chausson (1855-1899)

Chanson d'Ophélie

Henri Duparc

Au pays où se fait la guerre

Francis Poulenc (1899-1963)

La dame de Monte Carlo

Durada segona part 35 minuts

Desmayarse, atreverse, estar furioso,
áspero, tierno, liberal, esquivo,
alentado, mortal, difunto, vivo,
leal, traidor, cobarde, animoso,

no hallar, fuera del bien, centro y reposo,
mostrarse alegre, triste, humilde, altivo,
enojado, valiente, fugitivo,
satisfecho, ofendido, receloso.

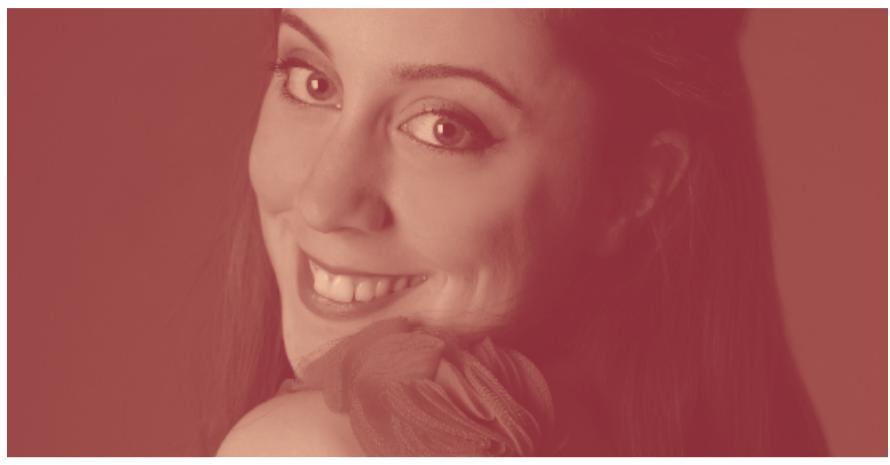
Huir el rostro al claro desengaño,
beber veneno por licor suave,
olvidar el provecho, amar el daño ;

creer que un cielo en un infierno cabe,
dar la vida y el alma a un desengaño:
esto es amor. Quien lo probó lo sabe.

Varios efectos del amor

Lope de Vega

Biografies

Cecilia Rodríguez *soprano*

Nascuda a Tenerife, estudia als conservatoris de Tenerife y Santiago de Compostela, Escuela Superior de Canto de Madrid, Hochschule für Musik Franz Liszt Weimar, Hochschule für Künste Bremen, Kolleg für Alte Musik Barock Vokal Mainz i Internationale Sommerakademie Mozarteum Salzburg. Ha rebut consells Dolora Zajick, Nancy Fabiola Herrera, Andreas Scholl o Malcolm Martineau, entre d'altres. Rep la beca Ángel Vegas de Juventudes Musicales i Amigos de la Ópera de Madrid, segon premi en el concurs permanent de Juventudes Musicales de España, primer premi a l'Internationaler Wettbewerb Richard Strauss de Salzburg, Premi Ferrer-Salat al Concurs Internacional Tenor Viñas de Barcelona i premis Victoria de los Ángeles i Les Veus del Monestir en el Concurs Internacional de Música de Les Corts de Barcelona. Com a solista canta a l'Auditorio Nacional de Madrid, Auditorio de Galicia, Catedral de Santiago de Compostela, Teatro Real de Madrid, Teatro de Vigo, Ópera de Fuerteventura, Theater am Leibnizplatz Bremen, Schlosstheater Schwetzingen, Hamburger Kammeroper y Theater Osnabrück, entre d'altres, sota la direcció de Ton Koopman, Konrad Junghänel, Andreas Scholl, Josep Pons, Paul Daniel, Ulrich Sprenger, Martin Lutz, José Antonio Montaño i Jacopo Sipari. Durant darrer any centra la seva atenció cap al Lied, com a LIFE New Artist del LIFE Victoria i participant a l'Acadèmia de la Schubertiada de Vilabertran.

Jesús López Blanco *piano*

Nascut a Lugo, inicia els seus estudis amb Pilar Albo i Susana García Regadío. Cursa els seus estudis superiors de piano al Musikene amb Marta Zabaleta, Enrique Ricci, Maciej Pikulski i Carmen Torreblanca; el Máster de Lied Victoria de los Ángeles a l'ESMUC amb Francisco Poyato, becat per la Fundació Victoria de los Ángeles; i el Màster en Interpretació de Lied (Liedgestaltung) a la Hochschule für Musik Freiburg amb Matthias Alteheld. Rep els consells de Wolfram Rieger, Ulrich Eisenlohr, Helmut Deutsch, Adrian Thompson, Iain Burnside, Burkhard Kehring i Anne Lebozec, entre d'altres. Complementa la seva formació amb els estudis d'Història i Ciències de la Música a la Universitat de la Rioja. Rep el primer premi en el Certamen Art Jove de Música de Cambra, segon premi en el Concorso Internazionale Elsa Respighi de Verona i premi Victoria de los Ángeles en el Concurs Internacional de Música de Les Corts de Barcelona. Forma part d'ensembles contemporanis com Ciklus Ensemble, i també de l'Orquestra Simfònica de Musikene i l'Orquestra Simfònica d'Euskadi, dirigida por Rubén Gimeno, Collin Metters i Jun Märkl. Participa al LIFE Victoria com a LIFE Victoria i també a l'Acadèmia de la Schubertiada de Vilabertran.

Carolyn Sampson soprano

Els seus papers operístics inclouen el rol principal de *Semele* i Pamina de *La flauta màgica* per a l'English National Opera, així com diversos personatges de *The fairy queen* de Purcell per a Festival de Glyndebourne, Anne Truelove de *The rake's progress* i Mélisande de *Pelléas et Mélisande* en les produccions de David McVicar per a la Scottish Opera. En l'àmbit internacional ha actuat a les òperes de París, Lille, Montpellier i a l'Opéra National du Rhin d'Estrasburg. També ha cantat el rol principal de *Psyché* de Lully al Boston Early Music Festival. Entre els seus nombrosos concerts al Regne Unit figuren actuacions habituals als BBC Proms i amb orquestres com la Britten Sinfonia, Orchestra of the Age of Enlightenment o Scottish Chamber Orchestra, entre d'altres. Al continent, ha ofert concerts amb la Bergen Philharmonic, Freiburger Barockorchester, Orchestra dell'Accademia Nazionale di Santa Cecilia, Royal Concertgebouw Orchestra o Mozarteum Orchester de Salzburg, entre d'altres. Als Estats Units, ha actuat com a solista amb les simfòniques de Boston, Cincinnati, Detroit i San Francisco, Philadelphia Orchestra i St. Paul Chamber Orchestra, i és convidada habitual al Mostly Mozart Festival. Més recentment ha interpretat i enregistrat la *Sinfonia núm. 4* de Mahler amb Osmo Vänskä Ha debutat al Weill Recital Hall del Carnegie Hall i al Lincoln Center de Nova York. Apareix habitualment al Wigmore Hall, i als festivals d'Oxford, Leeds i Aldeburgh, així com al Concertgebouw d'Amsterdam.

terdam, Oper de Frankfurt, Wiener Konzerthaus, Els darrers anys manté una estreta col·laboració amb el pianista Joseph Middleton, i el 2015 van publicar el seu primer àlbum, *Fleurs*. També han publicat *A Verlaine songbook*, en una aproximació a la poesia de Paul Verlaine; *Lost is my quiet*, un disc de duets amb el contratenor Iestyn Davies; així com *A soprano's Schubertiade, Reason in madness* i més recentment *The contrast. English poetry in song*, tots per al segell BIS. Va debutar al LIFE Victoria el 2017.

Joseph Middleton *piano*

Nascut a Gloucestershire, està especialitzat en l'art de l'acompanyament de cançons i la música de cambra. Camp on és molt aclamat i on ha estar descrit per *Opera Magazine* com “l'hereu legítim del mític acompanyant Gerald Moore”. És director del Festival Leeds Lieder, músic resident al Pembroke College de Cambridge i membre de la seva Alma Mater, la Royal Academy of Music, on és professor . Va ser el primer acompanyant a guanyar el Premi Artista Jove de la Royal Philharmonic Society. És un convidat freqüent als principals centres musicals com el Wigmore Hall de Londres, la Royal Opera House i el Royal Festival Hall, l'Alice Tully Hall i el Park Avenue Armory de Nova York, el Concertgebouw Amsterdam, el Konzerthaus de Viena, el Zurich Tonhalle, Musée d'Orsay Paris, Oji Hall Tokyo i Festivals d'Aix-en-Provence, Aldeburg, Edimburg o Munic. Va debutar a les BBC Proms el

2016 al costat d'Iestyn Davies i Carolyn Sampson i va tornar el 2018 al costat de Dame Sarah Connolly, on van estrenar cançons recentment descobertes de Benjamin Britten. Acompanya a cantants consolidats internacionalment com Sir Thomas Allen, Louise Alder, Mary Bevan, Ian Bostridge, Dame Sarah Connolly, Lucy Crowe, Iestyn Davies, Fatma Said, Samuel Hasselhorn, Christiane Karg, Katarina Karnéus, Angelika Kirchschlager, Dame Felicity Lott, Christopher Maltman, Ann Murray, James Newby, Mark Padmore, Miah Persson, Ashley Riches o Roderick Williams. Debutà al LIFE Victoria el 2017 en un recital junt amb Carolyn Sampson i inaugurarà la passada edició del Festival junt amb Kate Royal.

Textos

Cecilia Rodríguez *soprano*

Jesús López Blanco *piano*

Henry Purcell / Benjamin Britten

Anònim

Sweeter than roses

Sweeter than roses, or cool evening breeze
On a warm flowery shore, was the dear kiss,
First trembling made me freeze,
Then shot like fire all o'er.

What magic has victorious love!
For all I touch or see since that dear kiss,
I hourly prove, all is love to me.

Més dolç que les roses

*Més dolç que les roses, o fred que la brisa vespertina
en una riba florida, fou el bes estimat,
tremolant primer, em feu congelar,
encès després tot sencer com foc,
quina màgia té l'amor victoriós!
Perquè tot el que toco o veig des d'aquell bes estimat,
ho comprovo en tot moment, tot és amor per a mi.*

(Ària núm.1 per a “Pausanius, el traidor al seu país”,
Z. 585/1, 1695)

John Dryden

I attempt from Love's sickness to fly in vain

I attempt from Love's sickness to fly in vain,
Since I am myself my own fever and pain.

Provo inútilment d'escapar de la malaltia de l'amor

Provo inútilment d'escapar de la malaltia de l'amor,

ja que jo mateix sóc la meva febre i el meu dolor.

No more now, fond heart, with pride no more swell,
Thou canst not raise forces enough to rebel.
I attempt from Love's sickness to fly in vain,
Since I am myself my own fever and pain.

*Cor estimat, prou d'inflamacions.d'orgull,
no pots tenir prou forces per rebel·lar-te.
Provo inútilment d'escapar de la malaltia de l'amor,
ja que jo mateix sóc la meva febre i el meu dolor.*

For Love has more power and less mercy than fate,
To make us seek ruin and love those that hate.
I attempt from Love's sickness to fly in vain,
Since I am myself my own fever and pain.

*Car l'amor té més força i menys pietat que el destí,
per fer-nos buscar la ruïna i estimar els que ens odien.
Provo inútilment d'escapar de la malaltia de l'amor,
ja que jo mateix sóc la meva febre i el meu dolor.*

(Rondó per a “The Indian Queen”, Z.630, 1695)

Franz Schubert
Christian Wilhelm von Schütz

Zwei Szenen
aus dem Schauspiel *Lacrimas*
1. Lied des Florio

Nun, da Schatten niedergleiten,
Und die Lüfte zärtlich wehen,
Dringet Zeufzen aus der Seele,
Und umgirrt die treuen Saiten.

Dues escenes
del drama *Lacrimas*

Cançó de Florio
*Ara que baixen lesombres
i els vents bufen gentilment,
s'escapen sospirs de l'ànima
que fan vibrar les cordes fidels.*

Klaget, daß ihr mit mir sterbet
Bittern Tod, wenn die nicht heilet,
Die den Becher mir gereicht,
Dass ich und dir verderbet.

*Lamenten que tinguis amb mi
una amarga mort, si no ens salva
la que em va oferir la copa,
amb la que morim tu i jo.*

Erst mit Tönen, sanft wie Flöten,
Goß sie Schmerz in meine Adern;
Sehen wollte sie der Kranke,
Und nun wird ihr Reiz ihn tödten.

*Primer amb sons suaus com d'una flauta,
abocà dolor en les meves venes;
volia veure-la el malalt,
i ara el mataran els seus encants.*

Nacht, komm her, mich zu umwinden
Mit dem farbenlosen Dunkel!
Ruhe will ich bei dir suchen,
Die mir noth thut bald zu finden.

*Vine, nit, a cobrir-me
amb la teva obscuritat incolora!
Vull cercar en tu la pau,
que necessito trobar molt aviat.*

2. Lied der Delphine

Ach was soll ich beginnen
Vor Liebe?
Ach, wie sie innig durchdringet
Mein Innres!
Siehe, Jüngling, das Kleinste
Vom Scheitel
Bis zur Sohl' ist dir einzige
Geweihet.
O Blumen! Blumen! verwelket,
Euch pfleget
Nur, bis sie Lieb' erkennet,
Die Seele.

Nichts will ich thun, wissen und haben,
Gedanken
Der Liebe, die mächtig mich faßte,
Nur tragen.
Immer sinn' ich, was ich aus Inbrunst
Wohl könne thun,
Doch zu sehr hält mich Liebe im Druck,
Nichts läßt sie zu.
Jetzt, da ich liebe, möcht' ich erst leben,
Und sterbe.
Jetzt, da ich liebe, möcht' ich hell brennen,
Und welke.
Wozu auch Blumen reihen und wässern?
Entblättert!
So sieht, wie mich Liebe entkräftet,
Sein Spähen.
Der Rose Wange will bleichen,
Auch meine.
Ihr Schmuck zerfällt, wie verscheinen
Die Kleider.
Ach Jüngling, da du mich erfreuest
Durch Treue,
Wie kann mich mit Schmerz so bestreuen
Die Freude?

Cançó de Delfina

*Ai, què és el que haig de fer
davant l'amor?*

*Ai, amb quina efusió penetra
en mon interior!*

*Mira, estimat, des del més petit
bocí de cap*

*fins als peus, només a tu
estic consagrada.*

*Oh, flors, flors! Marciu-vos,
m'ocuparé de vosaltres
només quan la meva ànima
hagi conegit l'amor!*

*Res no vull fer, ni saber, ni tenir,
només pensaments d'amor,
que em dominin
amb gran força.*

Sempre penso en el que m'agradaria fer

*amb èxtasi,
però l'amor m'oprimeix massa,
res no em deixa fer.
Ara, que estimo, voldria per fi viure,
i em moro.
Ara, que estimo, voldria lluir resplendent,
i em panseixo.
Per què arranjar i regar les flors?
No tenen fulles!
Contempleu com a mi l'amor m'ha tret les forces,
la seva mustiesa.
Empal·lidiran les galtes de la rosa,
també les meves.
S'arruïnaran les seves gales, com s'envelleixen
els meus vestits.
Ai, donzell, que tant em vas alegrar
amb la teva fidelitat,
com pot omplir-me l'alegria
amb tant dolor?*

(2 Lieder, D 857, Alta Àustria, setembre 1825)

Richard Strauss

Felix Dahn

All' mein Gedanken

All' mein Gedanken, mein Herz und mein Sinn,
Da wo die Liebste ist, wandern sie hin.
Geh'n ihres Weges trotz Mauer und Thor,
Da hält kein Riegel, kein Graben nicht vor,
Gehn wie die Vögelein hoch durch die Luft,
Brauchen kein' Brücken über Wasser und Kluft,
Finden das Städtlein und finden das Haus,
Finden ihr Fenster aus allen heraus,
Und klopfen und rufen: "mach' auf, laß uns ein,
Wir kommen vom Liebsten und grüßen Dich fein."

Tots els meus pensaments

*Tots els meus pensaments, el meu cor i els meus sentits
van cap allà, cap on és l'estimada.
Fan el seu camí a través de muralles i portes,
no els atura cap tanca ni cap fossat,
van com els ocells, alts, per l'aire,*

*no necessiten cap pont per sobre l'aigua i els precipicis,
troben el poblet i troben la casa,
i troben entre totes la seva finestra,
i truquen i criden: “Obre, deixa’ns entrar,
venim de l'estimat, i et saludem amorosos.”*

(Lied Op. 21/1, RSWV 160/1, 12 de febrer 1889)

Clemens Bentano

Amor

An dem Feuer saß das Kind.

Amor, Amor,
Und ward blind;
Mit dem kleinen Flügel fächelt
In die Flamme er und lächelt,
Fächle, lächle, schlaues Kind!

Amor

Prop del foc seia l'infant

Amor, Amor,
amb els ulls embenats;
amb les petites ales venta
les flames i riu,
venta i riu l'astut infant!

Ach, der Flügel brennt dem Kind,

Amor, Amor
Läuft geschwind!
“O, wie mich die glut durchpeinet!”
Flügelschlagend laut er weinet,
In der Hirtin Schoß entrinnt
Hülfeschreiend das schlaue Kind.

Ai, les ales cremen l'infant!

Amor, Amor,
corre de pressa,
Oh, com el crema l'ardor!
Batent les ales, plora;
demanant ajut, l'astut infant
s'esquitlla en la sina de la pastora.

Und die Hirtin hilft dem Kind
Amor, Amor
Bös und blind.

Hirtin, sieh, dein Herz entbrennet,
Hast den Schelm du nicht gekennet?
Sieh, die Flamme wächst geschwind,
Hüt' dich vor dem schlauen Kind!

*I la pastora ajuda l'infant,
Amor, Amor,
dolent i cec.*

*Mira, pastora, el teu cor crema,
no has reconegut el murri.
Mira, les flames creixen de pressa,
guarda't, guarda't de l'astut infant!*

(Lied, Op. 68/5, RSWV 235/5, Zürich, 21 de febrer 1918)

Karl Henckell

Ich schwebé

Ich schwebé wie auf Engelsschwingen,
Die Erde kaum berührt mein Fuß,
In meinen Ohren hör' ich's klingen
Wie der Geliebten Scheidegruß.

Volo

*Volo com si tingués les ales d'un àngel,
la terra a penes si em frega els peus,
sento ressonar en les meves orelles
com un comiat de l'estimat.*

Das tönt so lieblich, mild und leise,
Dss spricht so zage, zart und rein,
Leicht lulltdie nachgeklung'ne Weise
In wonnenschweren Traum mich ein.

*Sona molt amable, dolç i suau,
amb paraules delicades, tímides i pures;
la melodia que retruny em bressola
com un somni deliciosament angoixós.*

Mein schimmernd Aug' – indeß mich füllen
Die süßesten der Melodien, –
Sieht ohne Falten, ohne Hüllen
Mein lächelnd Lieb vorüberziehn.

*Mentre m'ompló de les més dolces melodies,
els meus ulls refulgents
veuen passar sense ombres i sense vels
el meu amor somrient.*

(Lied, Op. 48/2, RSWV 202/2, Charlottenburg, 25
de setembre 1900)

Karl Henckell

Winterliebe

Der Sonne entgegen
In Liebesgluten
Wandr' ich... o Wonne,
Wer mäße dein Maß!
Mit Reif bepudert
Prangen die Wälder,
Die Berge grüssen
Das blendende Licht.

Amor hivernenc

*Camino, faç al sol,
encès per l'amor...
Oh delit, qui pogués mesurar
la teva magnitud!
Els boscos lluen
empolvorats de gebre,
les muntanyes saluden
amb llum enlluernadora.*

Vor Eiseskälte
Knirschen die Schritte,
Der Hauch des Mundes
Ballt sich zu Dampf...
Ich trage Feuer
In meinem Herzen,
Mich brennt die Liebe,
Das schlimme Kind.

*Les passes crisen
damunt del gel,
i en l'humitat
es percep l'alè...
Porto foc
en el meu cor,
em crema l'amor,
la maliciosa criatura.*

Sie schürt die Flamme
Mit hastigen Händen,
Die Kohlen knistern,
Der Wohlduft quillt...
Der Sonne entgegen
In Liebesgluten
Wandr' ich... o Wonne,
Wer mäße dein Maß!

*Atia les flames
amb cuitoses mans,
crepiten les brases
i s'estén un aroma saludable...
Camino, faç al sol,
encès per l'amor...
Oh delit, qui pogués mesurar
la teva magnitud!*

(Lied, Op. 48/5, RSWV 202/5, Charlottenburg, 2 d'octubre 1900)

Carolyn Sampson *soprano*

Joseph Middleton *piano*

Franz Schubert

Johann Wolfgang von Goethe

Gretchen am Spinnrade (Aus Faust)

Meine Ruh ist hin,
Mein Herz ist schwer;
Ich finde sie nimmer
Und nimmermehr.

Margarida a la filosa (del Faust)

*La meva pau ha fugit,
el cor em pesa;
ja no els trobaré
mai més.*

Wo ich ihn nicht hab'
Ist mir das Grab,
Die ganze Welt
Ist mir vergällt.

*On ell no hi és,
hi ha la meva tomba;
el món sencer
se m'ha amagat.*

Mein armer Kopf
Ist mir verrückt,
Mein armer Sinn
Ist mir zerstückt.

*El meu pobre cap
està trastocat,
els meus sentits
estan destrossats.*

Meine Ruh ist hin,
Mein Herz ist schwer;
Ich finde sie nimmer
Und nimmermehr.

*La meva pau ha fugit,
el cor em pesa;
ja no els trobaré
mai més.*

Nach ihm nur schau' ich
Zum Fenster hinaus,
Nach ihm nur geh' ich
Aus dem Haus.
Friedrich Gottlob Klopstock

*Només miro per la finestra
per veure'l,
només per ell
surto de casa.*

Sein hoher Gang,
Sein' edle Gestalt,
Seines Mundes Lächeln,
Seiner Augen Gewalt,

*El seu caient distingit,
la seva noble figura,
el somriure de la seva boca,
la força dels seus ulls,*

Und seiner Rede
Zauberfluß,
Sein Händedruck,
und ach sein Kuß!

*i el màgic corrent
de les seves paraules,
la seva mà entre les meves,
i ai! els seus besos.*

Meine Ruh ist hin,
Mein Herz ist schwer;
Ich finde sie nimmer
Und nimmermehr.

*La meva pau ha fugit,
el cor em pesa;
ja no els trobaré
mai més.*

Mein Busen drängt
Sich nach ihm hin.
Ach dürft' ich fassen,
Und halten ihn,

*El meu pit
l'anhela ardentment.
Ah, si pogués agafar-lo
i retenir-lo!*

Und küssen ihn
So wie ich wollt',
An seinen Küssen
Vergehen sollt'!

*I besar-lo
com jo voldria!
Em moriria
amb els seus besos!*

(Lied, D 118, 19 octubre 1814)

Johannes Brahms
Paul Heyse

Mädchenlied

Auf die Nacht in der Spinnstub'n
Da singen die Mädchen,
Da lachen die Dorfbub'n,
Wie flinkt geh'n Rädchen!

*Cançó de noia
A la nit a casa la filadora
les noies canten,
riuen els nois del poble,
I la filosa gira ràpida!*

Spinnt jedes am Brautzchattz,
Daß der Liebste sich freut,
Nicht lange, so gibt es
Ein Hochzeitsgeläut.

*Totes filen vestits de núvia,
per a alegrar l'estimat.*

*No trigaran gaire a sentir-se
les repicades de noces!*

Kein Mensch, der mir gut ist,
Will nach mir fragen;
Wie bang mir zu Mut ist,
Wem soll ich's klagen?

*Cap home que m'atregui
preguntarà per mi;
el meu cor està angoixat,
però a qui m'haig de queixar?*

Die Tränen rinnen
Mir über's Gesicht,
Wofür soll ich spinnen?
Ich weiss es nicht!

*Les llàgrimes llisquen
per la meva cara;
per a qui haig de filar?
No ho sé pas!*

(Lied, Op. 107/5, després de l'agost 1886)

Robert Schumann

Paul Heyse

Die Spinnerin

Auf dem Dorf' in den Spinnstuben
Sind lustig die Mädchen.
Hat jedes seinen Herzbuben,
Wie flinkt geht das Rädchen!

La filadora

*Al poble, a casa la filadora
les noies estan contentes.
Totes tenen un enamorat
i la filosa gira de pressa!*

Spinnt Jedes am Brautschatz,
Daß der Liebste sich freut.
Nicht lange, noch lange,
So giebt es ein Hochzeitsgeläut'!

*Totes filen vestits de núvia
que alegrin l'estimat.
No trigaran gaire a sentir-se
les repicades de noces!*

Kein' Seel' die mir gut ist,
Kommt mit mir zu plaudern;
Gar schwül mir zu Muth ist
Und die Hände zaudern.

*Cap ànima que m'atregui
no ve a parlar amb mi;
el meu cor està angoixat,
i les mans em tremolen.*

Und die Thränen mir rinnen
Leis' über's Gesicht.
Vofür soll ich spinnen,
Ich weiß es ja nicht!

*I les llàgrimes em llisquen
suaument per la faç.
Per a qui haig de filar?
No ho sé pas!*

(Lied, Op. 107/4, Düsseldorf, Gener 1852)

(Aquest poema, lleugerament diferent, el musicà també Brahms, amb el títol “Mädchenlied”)

Tits Ulrich **Herzeleid**

Die Weiden lassen matt die Zweige hangen,
Und traurig zieh'n die Wasser hin:
Sie schaute starr hinab mit bleichen Wangen,
Die unglücksel'ge Träumerin.

Angoixa
*Els salzes deixaven caure les seves branques fatigades,
i les aigües baixaven tristes;
ella mirà fixament cap avall amb les galtes pàl·lides,
l'infeliç somniadora.*

Und ihr entfiel ein Strauß von Immortellen,
Es war so schwer von Thränen ja,
Und leise warnend lispelten die Wellen –
Ophelia, Ophelia!

*I li caigué el ram d'amarantines,
massa pesant amb les llàgrimes,
i les ones la prevenien suavament...
Ofèlia, Ofèlia!*

(Lied, Op. 107/1, Düsseldorf, gener 1851)

Johannes Brahms
William Shakespeare

Ophelia-Lieder

(Aus “Hamlet”, Akt IV, Szenen V und VI)
(Deutsche Überstezung: A.W. Schlegel)

1.

Wie erkenn ich mein Treulieb
Vor andern nun?
An dem Muschelhut und Stab
Und den Sandelschuhn.

Er ist lange tot und hin,
Tot und hin, Fräulein!
Ihm zu Häupten ein Rasen grün,
ihm zu Fuß ein Stein.

Cançons d’Ofèlia

(De “Hamlet”, acte IV, escenes VI i VI)
(Traducció alemany de A.W. Schlegel)

*Com reconèixer el meu amor fidel
entre els altres?
En la petxina al capell i al bastó
i en les sandàlies.*

*És mort i ja fa temps,
mort fa temps, senyoreta!
Herba verda al seu cap,
una pedra als seus peus.*

2.

Sein Leichehemd, weiß wie Schnee zu sehn,
Geziert mit Blumensegen,
Das unbetränzt zum Graben musßt' gehn
Von Liebesregen.

*La seva mortalla, blanca com la neu,
ornada amb flors gentils,
hagué d'anar a la tomba privada
de llàgrimes d'amor.*

3.

Auf morgen ist Sankt Valentins Tag,
Wohl an der Zeit so früh,
Und ich, ‘ne Maid am Fensterschlag,
Will sein Eu’r Valentin.
Er war bereit, tät an sein Kleid,
Tät auf die Kammertür,
Ließ ein die Maid, die als ‘ne Maid
Ging nimmermehr herfür.

*Demà és la festa de Sant Valentí,
encara és molt aviat,
i jo, una donzella a la finestra,
seré el vostre Valentí.*

*Ell estava a punt, es posà el vestit,
obrí la porta de la cambra,
i invità la donzella que, com a donzella
ja no sortí mai més.*

4.

Sie trugen ihn auf der Bahre bloß,
Leider, ach leider!
Und manche Trän’ fiel in Grabes Schoß –
Ihr müßt singen: “nunter!
Und ruft ihr ihn “nunter.”
Denn traut lieb Fränsel ist all meine Lust.

*El portaren despullat sobre la llitera,
quina desgràcia, ai, quina desgràcia!
I caigueren moltes llàgrimes sobre la tomba...
Heu de cantar: “En el fons!
i crideu-lo en el fons.”
Perquè l'estimat Fränsel és tota la meva joia.*

5.

Und kommt er nicht mehr zurück?
Und kommt er nicht mehr zurück?
Er ist tot, o weh!
In dein Totbett geh,
Er kommt ja nimmer zurück.
Sein Bart war weiß wie Schnee,
Sein Haupt den Flachse dazu.
Er ist hin, ist hin,
Und kein Leid bringt Gewinn:
Mit helf' ihm ins Himmelsreich

I mai més no tornarà?
I mai més no tornarà?
És mort, ai de mi!
Ves al teu llit de mort,
no tornarà mai més.
La seva barba era blanca com la neu,
el seu cap era com lli.
Se n'ha anat, se n'ha anat,
i cap dol ens donarà un profit
que l'ajudi en el regne del cel.

(5 Lieder, WoO 22, Viena, novembre 1873)

Richard Strauss

William Shakespeare

Drei Lieder der Ophelia

(Aus “Hamlet”, Akt IV, Szene V)
(Deutsche Übersetzung: Karl Simrock)

1.

Wie erkenn' ich dein Treulieb
Vor den andern nun?
An dem Muschelhut und Stab
Und den Sandalschuh'n.

Tres cançons d’Ofèlia
(de “Hamlet”, acte IV, escena V)
(traducció alemana de Karl Simrock)

Com reconèixer el meu amor fidel

entre els altres?

*En la petxina al capell i al bastó
i en les sandàlies.*

Er ist todt und lange hin,
Todt und hin, Fräulein.
Ihm zu Häupten grünes Gras,
Ihm zu Fuß ein Stein. –
O, ho!

*És mort i ja fa temps,
mort fa temps, senyoreta!
Herba verda al seu cap,
una pedra als seus peus.
Ohò!*

Auf seinem Bahrtuch, weiß wie Schnee,
Viel liebe Blumen trauern:
Sie gehn zu Grabe naß, o weh,
Von Liebesschauern.

*Damunt de la seva mortalla, blanca com la neu,
ploren moltes flors gentils.*

*Ai de mi! Van nues a la tomba
amb calfreds d'amor.*

2.

Guten Morgen, s' ist Sankt Valentinstag,
So früh vor Sonnenschein
Ich junge Maid am Fensterschlag
Will eurer Valentin sein.

*Bon dia, és la festa de Sant Valentí,
ben aviat, abans que lluï el sol.
jo, donzella a la finestra,
seré el vostre Valentí.*

Der junge Mann thät Hosen an,
Thät auf die Kammerthür
Ließ ein die Maid, die als ‘ne Maid
Ging nimmermehr herfür.

*El jove es posà els pantalons,
obrí la porta de la cambra,
i invità a la donzella que, com a donzella
ja no sortí mai més.*

Bei Sankt Niklas und Charitas,
Ein unverschämt Geschlecht!
Ein junger Mann thut's wenn er kann,
Fürwahr, das ist nicht recht.

*Per sant Nicolau i santa Caritat!
Un sexe desvergonyit!
Tots el joves fan el que poden,
encara que no estigi bé.*

Sie sprach: Eh' ihr gescherzt mit mir,
Verspracht ihr mich zu frei'n.
Ich bräch's auch nicht, bei'm Sonnenlicht!
Wär'st du nicht kommen herein.

*Ella digué: abans de jugar amb mi,
em prometeres casar-te amb mi.
I ho hauria fet a la llum del sol
si no m'hagues sis deixat entrar!*

3.

Sie trugen ihn auf der Bahre bloß,
Lieder ach leider den Liebsten!
Manche Thräne fiel in des Grabes Schoof –
Fahr' wohl, fahr wohl, meine Taube!

*Portaren l'estimat despullat sobre la llitera,
quina desgràcia, ai, quina desgràcia!
I caigueren moltes llàgrimes sobre la tomba...
Adeu siau, adeu siau, colom meu!*

Mein jung' frischer Hansel ist's der mir gefällt,
Und kommt er nimmermehr?
Und kommt er nimmermehr?
Er ist todt, o weh!
In dein Todbett geh,
Er kommt dir nimmermehr.

*És el meu Hansel jove i fresc el que m'agrada,
i mai no tornarà?
I mai no tornarà?
És mort, ai de mi!
Ves al teu llit de mort,
no tornarà mai més.*

Sein Bart war weiß wie Schnee,
Sein Haupt wie Flachs dazu:
Er ist hin, er ist hin,
Kein Trauern bringt Gewinn:
Mit seiner Seele sei Ruh!

Und mit allen Christenseelen!
Darum bet' ich – Gott sei mit euch!

*La seva barba era blanca com la neu,
el seu cap era com el lli.
Se n'ha anat, se n'ha anat.,
i cap dol donarà un profit
a la pau de la seva ànima!*

*I a totes les ànimes cristianes
Per això prego... Déu sia amb vosaltres!*

(Tres Lieder, Op. 67/1-3, RSWV 238/1-3, 1918)

Hugo Wolf
Johann Wolfgang von Goethe

Mignon-Lieder
(Aus "Wilhelm Meister")

Mignon I
Kennst du das Land, wo die Citronen blühn,
Im dunkeln Laub die Gold-Orangen glühn,
Ein sanfter Wind vom blauen Himmel weht,
Die Myrte still und hoch der Lorbeer steht,
Kennst du es wohl?
Dahin! Dahin
Möcht' ich mit dir, O mein Geliebter, ziehn.

Mignon I

*Coneixes el país on floreixen els llimoners,
on brillen les taronges daurades entre obscurs brancatges,
una dolça brisa bufa en el cel blau,
les murtres estan callades i creixen els llorers?*

El coneixes bé?

*Cap allà! Cap allà
voldria, estimat, anar amb tu!*

Kennst du das Haus? Auf Säulen ruht sein Dach,
Es glanzt der Saal, es schimmert das Gemach,
Und Marmorbilder stehn und sehn mich an:
Was hat man dir, du armes Kind, gethan?

Kennst du es wohl?

Dahin! Dahin

Möcht' ich mit dir, o mein Beschützer, ziehn.

*Coneixes la casa? Sobre les columnes reposa la teulada,
resplendeix la sala i brilla la cambra,
i hi ha estàtues de marbre que em pregunten:
què t'hem fet, pobre criatura?*

La coneixes bé?

*Cap allà! Cap allà
voldria, protector meu, anar amb tu!*

Kennst du den Berg und seinen Wolkensteg?
Das Maulthier sucht im Nebel seinen Weg;
In Höhlen wohnt der Drachen alte Brut;
Es stürzt der Fels und über ihn die Fluth,
Kennst du es wohl?

Dahin! Dahin

Geht unser Weg! o Vater, laß uns ziehn!

Coneixes la muntanya i el seu boirós camí?

*La mula el busca entre la boira;
en les cavernes hi viu l'antiga nissaga dels dragons;
les roques es precipiten sobre el riu.*

La coneixes bé?

*Cap allà! Cap allà
ens porta aquest camí! Pare, deixa'ns-hi anar!*

(Lied, Döbling, desembre 1888)

Mignon II

Heiß mich nicht reden, heiß mich schweigen,
Denn mein Geheimniß ist mich Pflicht;
Ich möchte dir mein ganzes Innre zeigen,
Allein das Schicksal will es nicht.

Mignon II

*No em facis parlar, fes-me callar,
car el secret és el meu deure.*

*Et voldria mostrar tots els meus pensaments,
però el meu destí no ho permet.*

Zur rechten Zeit vertreibt der Sonne Lauf
Die finstre Nacht, und sie muß sich erhellen;
Der harte Fels schließt seinen Busen auf,
Mißgönnt der Erde nicht die tiefverborgnen Quellen.

*En el moment oportú el curs del sol
expulsa l'obscura nit, que s'ha d'il·luminar.
la dura roca obre les seves entranyes
i no escatima a la terra les ocultes fonts.*

Ein jeder sucht im Arm des Freundes Ruh,
Dort kann die Brust in Klagen sich ergießen;
Allein ein Schwur drückt mir die Lippen zu
Und nur ein Gott vermag sie aufzuschließen.

*Cadascú busca repòs en els braços de l'amic,
on el cor pugui desfogar les seves queixes,
però un jurament em tanca els llavis,
i només un déu els podria obrir.*

(Lied, Döbling, desembre 1888)

Mignon III

Nur wer die Sehnsucht kennt
Weiß, was ich leide!
Allein und abgetrennt
Von aller Freude,
Seh' ich an's Firmament
Nach jener Seite.
Ach! der mich liebt und kennt
Ist in der Weite.

Es schwindelt mir, es brennt
Mein Eingeweide.
Nur wer die Sehnsucht kennt
Weiß, was ich leide!

Mignon III

*Només el qui coneix l'enyorança
sap el que sofreixo!
Sola i separada
de tota alegria,
miro el firmament
cap aquell costat.
Ai! el que m'estima i em coneix
està molt lluny.
Em marejo, se'm cremen
les entranyes.
Només el qui coneix l'enyorança
sap el que sofreixo!*

(*Lied, Döbling, desembre 1888*)

Mignon IV

So laßt mich scheinen, bis ich werde,
Zieht mir das weiße Kleid nicht aus!
Ich eile von der schönen Erde
Hinab in jenes feste Haus.

Mignon IV

*Deixe-me lluir, mentre visqui;
no em traieu el vestit blanc!
M'apresso a deixar la bella terra
cap a aquella sòrdida morada fosca.*

Dort ruh' ich eine kleine Stille,
Dann öffnet sich der frische Blick;
Ich lasse dann die reine Hülle,
Den Gürtel und den Kranz zurück.

*Descansaré allà en curta pau,
després s'obrirà la fresca mirada
i deixaré llavors darrere meu
els simples envoltants, la cinta i la corona.*

Und jene himmlische Gestalten
Sie fragen nicht nach Mann und Weib,
Und keine Kleider, keine Falten
Umgeben den verklärten Leib.

*I aquelles figures celestials
no preguntén si ets home o dona,
i cap vestit, ni cap arruga
cobriran el cos transfigurat.*

Zwar lebt' ich ohne Sorg' und Mühe,
Doch fühlt ich tiefen Schmerz genug.
Vor Kummer altert' ich zu frühe;
Macht mich auf ewig wieder jung!

*Vaig viure certament sense penes ni molèsties,
però vaig sentir un profund dolor.
L'afflicció em va enveïllir massa aviat...
Feu-me jove per sempre més!*

(Lied, Döbling, desembre 1888)

Henri Duparc

Johann Wolfgang von Goethe
(Adaptada al francès per Victor Wilder)

Romance de Mignon

Le connais-tu, ce radieux pays
Où brille dans les branches d'or des fruits ?
Un doux zéphir embaume l'air
Et le laurier s'unit au myrte vert.
Le connais-tu, le connais-tu?
Là-bas, là-bas, mon bien-aimé,
Courions porter nos pas.

Romança de Mignon

*El coneixes, aquest país radiant
brillen fruites en les branques d'or?
Un dolç zèfir perfuma l'aire
i el llorer s'uneix a la murtra verda.
El coneixes, el coneixes?
Cap allà, cap allà, estimada,
correm a portar les nostres passes.*

Le connais-tu, ce merveilleux séjour
Où tout me parle encore de notre amour?
Où chaque objet me dit avec douleur:
Qui t'a ravi ta joie et ton bonheur?
Le connais-tu, le connais-tu?
Là-bas, là-bas, mon bien-aimé,
Courions porter nos pas.

*La coneixes, aquesta meravellosa morada
on tot em parla encara del nostre amor?
On cada objecte em diu amb dolor:
Qui t'ha arrabassat la joia i la felicitat?
El coneixes, el coneixes?
cap allà, cap allà, estimada,
correm a portar les nostres passes.*

(Cançó per a veu i piano, 1869)

Charles Koechlin

Pierre Louis

Hymne à Astarté

Mère inépuisable, incorruptible, créatrice,
née la première, engendrée par toi-même,
conçue de toi-même, issue de toi seule
et qui te réjouis en toi, Astarté !

Himne a Astarté

*Mare inesgotable, incorruptible, creadora,
nascuda la primera, engendrada per tu mateixa,
concebuda de tu mateixa, sortida de tu mateixa
i que t'alegres en tu, Astarté!*

Ô perpétuellement fécondée,
ô vierge et nourrice de tout, chaste et desireuse,
pure et jouissante, ineffable, nocturne, douce,
respiratrice du feu, écume de la mer !

*O, perpètuament fecundada,
oh, verge i dida de tot, casta i desitjosa,
pura i gaudidora, inefable, nocturna, dolça,
respiradora del foc, escuma del mar!*

Toi qui accordes en secret la grâce,
toi qui unis, toi qui aimes, toi qui saisis
d'un furieux désir les races multipliées
des bêtes sauvages, et joins les sexes dans les forêts.

*Tu que concedeixes en secret la gràcia,
tu que uneixes, tu que estimes, tu que prens
amb un furiós desig les races multiplicades
de les besties salvatges i uneixes els sexes en els boscos.*

Ô Astarté irrésistible, soit que tu imposes la douleur,
soit que tu delivres dans la joie, entend-s-moi,
prends-moi, arrache de mon corps bienheureux
les libations sanglantes !

*Oh, Astarté irresistible, accepto que imposis el dolor,
accepto que donis la joia, escolta'm,
pren-me, arrenca del meu cos benaventurat
les begudes sanguinoses!*

(Cançó per a veu i piano, núm. 1 del cicle “Chansons de Bilitis”, Op. 39/1)

Claude Debussy

Pierre Louis

3. Chansons de Bilitis

1. La flûte de Pan

Pour le jour des Hyacinthies,
Il m'a donné une syrinx
Faite de roseaux bien taillés,
Unis avec la blanche cire
Qui est douce à mes lèvres
Comme le miel.
Il m'apprend à jouer,
Assise sur ses genoux;
Mais je suis un peu tremblante.
Il en joue après moi si doucement
Que je l'entends à peine.
Nous n'avons rien à nous dire,
Tant nous sommes près l'un de l'autre;

Mais nos chansons veulent se répondre,
Et tour à tour nos bouches s'unissent
Sur la flûte. Il est tard;
Voici le chant des grenouilles vertes
Qui commence avec la nuit.
Me mère no croira jamais
Que je suis restée si longtemps
À chercher ma ceinture perdue.

Cançons de Bilitis

La flauta de Pan

*Per al dia dels Jacints,
m'ha donat una siringa
feta de canyes ben tallades,
unides amb cera blanca,
que és dolça als meus llavis
com la mel.*

*M'ensenya a tocar-la
asseguda als seus genolls;*

però tremolo una mica.

Toca a prop meu tan dolçament

que a penes el sento.

*No tenim res a dir-nos,
tan propers som l'un de l'altre;*

però les nostres cançons volen contestar-se,

i a vegades les nostres boques s'uneixen

damunt la flauta. Es tard,

heus ací el cant de les granotes verdes

que comença amb la nit.

La mare mai no creurà

que hagi tardat tant

per cercar el meu cinturó percut.

2. La chevelure

Il m'a dit: "Cette nuit, j'ai rêvé.

J'avais ta chevelure autour de mon cou.

J'avais tes cheveux comme un collier noir

Autour de ma nuque et sur ma poitrine.

Je les caressais, et c'étaient les miens;

Et nous étions liés pour toujours ainsi

Par la même chevelure, la bouche sur la bouche,

Ainsi que deux lauriers n'ont souvent qu'une racine.

Et peu à peu, il m'a semblé,

Tant nos membres étaient confondus,

Que je devenais toi-même
Ou que tu entrais en moi comme mon songe.”
Quand il eut achevé,
Il mit doucement ses mains sur mes épaules,
Et il me regarda d'un regard si tendre,
Que j'abaissai les yeux avec un frisson.

La cabellera

*Ell m'ha dit: “Aquest nit he somniat.
Tenia la teva cabellera al voltant del meu coll.
Tenia els teus cabells com un collaret negre
al voltant de la meva nuca i el meu pit.
Els acaronava, i eren els meus;
i així estàvem lligats per sempre
per la mateixa cabellera, la boca sobre la boca,
com dos llorers que sovint no tenen més que una arrel.
poc a poc m'ha semblat,
de tan embolicats com estaven els nostres membres,
que jo em convertia en tu
o que tu entraves dins meu com el meu somni.”*

Quan va acabar

*em posà dolçament les mans sobre l'espatlla
i em contemplà amb una mirada tan tendre
que vaig abaixar els ulls amb una esgarrifança.*

3. Le tombeau des Naiades

Le long du bois couvert de givre,
Je marchais;
Mes cheveux devant ma bouche
Se fleurissaient de petits glaçons,
Et mes sandales étaient lourdes de neige
Fangeuse et tassée.

Il me dit: “Que cherches-tu?”

–Je suis la trace du satyre.

Ses petits pas fourchus alternent
Comme des trous dans un manteau blanc.”

Il me dit: “Les satyres sont morts.

Les satyres et les nymphes aussi.

Depuis trente ans il n'a pas fait
Un hiver aussi terrible.

La trace que tu vois est celle d'un bouc.
Mais restons ici, où est leur tombeau.”

Et avec le fer de sa houe

Il cassa la glace de la source
Où jadis riaient les Naiades.
Il prenait de grands morceaux froids,
Et les soulevant vers le ciel pâle,
Il regardait au travers.

La tomba de les nàiades

*Jo caminava per un bosc cobert
de gebre;
els cabells davant la meva boca
florien amb petits glaçons,
i les meves sandàlies pesaven plenes de neu
fangosa i comprimida.
Ell em digué: “Què cerques?”
– Segueixo el rastre del sàtir.
Les seves petites passes clivellades s’alternen
com forats en un abric blanc.”
Em digué: “Els sàtirs són morts.
Els sàtirs, i també les nimfes.
Des de fa trenta anys no ha fet
un hivern tan terrible.
El rastre que veus és el d'un cabró.
Però restem ací, on hi ha la seva tomba.”
I amb el ferro de la seva aixada
trencà el glaç de la font
on un dia reien les nàiades.
N’agafava grans trossos gelats,
i aixecant-los cap el cel pàl·lid,
hi mirava a través.*

(3 cançons per a veu i piano, 1897-98)

Charles Koechlin
Pierre Louis

Épitaphe de Bilitis

Sous les feuilles noires des lauriers,
sous les fleurs amoureuses des roses,
c'est ici que je suis couchée,
moi qui sus tresser le vers au vers,
et faire fleurir le baiser.

Epitafi de Bilitis

*Sota les fulles negres dels llorers,
sota les flors amorooses de les roses,
és aquí on m'he ajagut,
jo que vaig saber trenar els versos,
i fer florir les besades.*

Je suis née dans la terre des nymphes;
j'ai vécu dans l'île des amies;
je suis morte dans l'île de Kypris.
C'est pourquoi mon nom est illustre
et ma stèle frottée d'huile.

*Vaig néixer a la terra de les nimfes;
he viscut a l'illa de les amigues;
vaig morir a l'illa de Kypris.
És per això que el meu nom és il·lustre
i la meva estela fregada d'oli.*

Ne me pleure pas, toi qui t'arrêtes:
on m'a fait de belles funérailles:
les pleureuses se sont arraché les joues;
on a couché dans ma tombe mes miroirs et mes
colliers.

*No ploris, tu que et detures:
em van fer bells funerals:
les ploraneres s'esquinçaren les galtes;
posaren a la meva tomba els meus miralls i els meus
collars.*

Et maintenant, sur les pâles prairies d'asphodèles,
je me promène, ombre impalpable,
et le souvenir de ma vie terrestre
est la joie de ma vie souterraine.

*I ara, sota las pàl·lides praderes d'asfòdels,
em passejo, ombrà impalpable,
i el record de la meva vida terrestre
és la joia de la meva vida soterrània.*

(Cançó per a veu i piano, Op. 3g9/5, 1908)

Camille Saint-Saëns

William Shakespeare

La mort d'Ophélie

(Traduction : Ernest-Wilfrid Legouvé)

Au bord d'un torrent, Ophélie
Cueillait tout en suivant le bord,
Dans sa douce et tendre folie,
Des pervenches, des boutons d'or,
Des iris aux couleurs d'opale,
Et de ces fleurs d'un rose pâle,
Qu'on appelle des doigts de mort.

La mort d'Ofèlia

(*Traducció : Ernest-Wilfrid Legouvé*)

*A la vorera d'un torrent, Ofèlia
collia, tot seguint la vorada,
en la seva dolça i tendre follia,
herbes donzelles, poncelles d'or,
lliris de color d'òpal,
i aquestes flors d'un rosat pàlid
que en diuen dits de mort*

Puis élevant sur ses mains blanches
Les riants trésors du matin,
Elle les suspendait aux branches,
Aux branches d'un saule voisin;
Mais, trop faible, le rameau plie,
Se brise, et la pauvre Ophélie
Tombe, sa guirlande à la main.

*Després posant a les seves mans blanques
els riallers tresors del matí,
els penjà dels arbres a les branques,
a les ranques d'un salze veí;
però, massa feble, el ram es doblega,
es trenca, i la pobre Ofèlia
cau, amb la garlanda a la ma.*

Quelques instants, sa robe enflée
La tint encor sur le courant,
Et comme une voile gonflée,
Elle flottait toujours, chantant,
Chantant quelque vieille ballade,
Chantant ainsi qu'une naïade
Née au milieu de ce torrent.

*Uns moment, la seva roba inflada
la sosté encara damunt del corrent,
i com una vela reinflada,
seguia surant, cantant,
cantant alguna vella balada,
cantant així com una nàiade,
nascuda en mig d'aquest torrent.*

Mais cette étrange mélodie
Passa rapide comme un son;
Par les flots la robe alourdie
Bientôt dans l'abîme profond;
Entraîna la pauvre insensée,
Laissant à peine commencée
Sa mélodieuse chanson.

*Però aquesta estranya melodia
passà ràpida com un so;
sobrecarregada per les ones el vestit
s'enfonsà aviat en l'abisme profund;
i arrastrà la pobre forassenyada,
deixant a penes començada
la seva cançó melodiosa.*

(Cancó per a veu i piano, del “Hamlet”, acte IV,
escena 7, c.1857)

Ernest Chausson
William Shakespeare
(tradució francesa de Maurice Bouchor)

Chanson d’Ophélie
Il est mort ayant bien souffert, Madame;
Il est parti; c'est une chose faite.

Une pierre à ses pieds et pour poser à sa tête
Un tertre vert.
Sur le linceul de nèige à pleines mans semées
Mille fleurs parfumées
Avant d'aller sous terre avec lui sans retour
Dans leur jeunesse épanouie
Ont bu, comme une fraîche plue,
Les armes du sincère amour.

Cançó d'Ofèlia

*Ha mort havent sofert molt, senyora;
se n'ha anat; això és un fet.*

*Una pedra als seus peus i per posar
al seu cap un túmul verd.*

*Sota el sudari de neu mil flors perfumades
escampades a mans plenes.*

*Abans d'anar sota terra amb ell sense retorn
en llur joventut joiosa
han begut com una fresca pluja,
les armes del amor sincer.*

(Cançó per a veu i piano, Op. 28/3, 1891)

(El poema original forma part de la tragèdia shakespeariana “Hamlet”, acte IV, escena 5^a)

Henry Duparc

Pierre-Jules-Théophile Gautier

Au pays où se fait la guerre

Au pays où se fait la guerre
Mon bel ami s'en est allé ;
Il semble à mon cœur désolé
Qu'il ne reste que moi sur terre !
En partant, au baiser d'adieu,
Il m'a pris mon âme à ma bouche.
Qui le tient si longtemps, mon Dieu ?
Voilà le soleil qui se couche,
Et moi, toute seule en ma tour,
J'attends encore son retour.

Al país on hi ha guerra

*Al país on hi ha guerra
ha marxat el meu bell amic;*

*al meu cor desolat li sembla
que només quedo jo en la terra!
Al marxar, en el bes de comiat,
ha pres la meva ànima de la meva boca.
Què el reté tant de temps, Déu meu?
Heus ací el sol que es pon,
i jo, tota sola en la meva torre,
espero encara el seu retorn.*

Les pigeons sur le toit roucoulent,
Roucoulent amoureusement ;
Avec un son triste et charmant
Les eaux sous les grands saules coulent.
Je me sens tout près de pleurer ;
Mon cœur comme un lis plein s'épanche,
Et je n'ose plus espérer.
Voici briller la lune blanche,
Et moi, toute seule en ma tour,
J'attends encore son retour.

*Els coloms del terrat parrupen,
parrupant amorosament;
amb el seu so trist i encisador
les aigües cauen sobre els grans salzes.
em sento a punt de plorar;
el meu cor es desfoga com una assutzena,
i no goso esperar més.
Heus ací brillant la lluna blanca,
i jo, tota sola en la meva torre,
espero encara el seu retorn.*

Quelqu'un monte à grands pas la rampe :
Seraït-ce lui, mon doux amant ?
Ce n'est pas lui, mais seulement
Mon petit page avec ma lampe.
Vents du soir, volez, dites-lui
Qu'il est ma pensée et mon rêve,
Toute ma joie et mon ennui.
Voici que l'aurore se lève,
Et moi, toute seule en ma tour,
J'attends encore son retour.

*Algú puja la rampa amb grans passes:
Serà ell, el meu dolç amant?
No és ell, sinó solament
el meu petit patge amb la seva llàntia.
Vents del vespre, voleu, digueu-li
que ell és el meu pensament i el meu somni,
tota la meva joia i el meu enuig.
Heus ací que surt l'aurora,
i jo, tota sola en la torre,
espero encara el seu retorn.*

(Cançó per a veu i piano, 1869-70)

Francis Poulenc

Jean Cocteau

La Dame de Monte-Carlo

Quand on est morte entre les mortes,
Qu'on se traîne chez les vivants,
Lorsque tout vous flanque à la porte
Et la ferme d'un coup de vent,
Ne plus être jeune et aimée...
Derrière une porte fermée,
Il reste de se fiche à l'eau
Ou d'acheter un rigolo.
Oui Messieurs, voilà ce qui reste
Pour les lâches et les salauds.
Mais si la frousse de ce geste
S'attache à vous comme un grelot,
Si l'on craint de s'ouvrir les veines,
On peut toujours risquer la veine
D'un voyage à Monte-Carlo.
Monte-Carlo, Monte-Carlo.
J'ai fini ma journée.
Je veux dormir au fond de l'eau.
De la Méditerranée.
Après avoir vendu votre âme
Et mis en gage des bijoux
Que jamais plus on ne réclame,
La roulette est un beau joujou.
C'est joli de dire: "je joue".
Cela vous met le feu aux joues
Et cela vous allume l'oeil.
Sous les jolis voiles de deuil

On porte un joli nom de veuve.
Un titre donne de l'orgueil!
Et folle, et prête, et toute neuve,
On prend sa carte au casino.
Voyez mes plumes et mes voiles,
Contemplez le strass de l'étoile
Qui me mène à Monte-Carlo.
La chance est femme.
Elle est jalouse
De ces veuvages solennels.
Sans doute elle m'a cru l'épouse
D'un véritable colonel.
J'ai gagné, gagné sur le douze.
Et puis les robes se décousent,
La fourrure perd ses cheveux.
On a beau répéter: "je veux",
Dès que la chance vous déteste,
Dès que votre cœur est nerveux,
Vous ne pouvez plus faire un geste,
Pousser un sou sur le tableau
Sans que la chance qui s'écarte
Change les chiffres et les cartes
Des tables de Monte-Carlo.
Les voyous, les buses, les gales!
Ils m'ont mise dehors... dehors...
Et ils m'accusent d'être sale,
De porter malheur dans leurs salles,
Dans leurs sales salles en stuc.
Moi qui aurais donné mon truc
A l'oeil, au prince, à la princesse,
Au Duc de Westminster, au Duc,
Parfaitemment.
Faut que ça cesse,
Qu'ils me criaient, votre boulot!
Votre boulot!...
Ma découverte.
J'en priverai les tables vertes.
C'est bien fait pour Monte-Carlo.
Monte-Carlo.
Et maintenant, moi qui vous parle,
Je n'avouerai pas les kilos
Que j'ai perdus à Monte-Carle,
Monte-Carle ou Monte-Carlo.

Je suis une ombre de moi-même...
Les martingales, les systèmes
Et les croupiers qui ont le droit
De taper de loin sur vos doigts
Quand on peut faucher une mise.
Et la pension ou l'on doit
Et toujours la même chemise
Que l'angoisse trempe dans l'eau.
Ils peuvent courir.
Pas si bête.
Cette nuit je pique une tête
al mar de Monte-Carlo.
Monte-Carlo.

La dama de Monte-Carlo

*Quan s'està morta entre les mortes,
quan s'arrossega antre els vius,
quan tot us posa a la porta
i la tanca d'una ventada,
no ser més jove i estimada...
Darrera d'una porta tancada,
queda el tirar-se a l'aigua
o comprar un rigoló.
Sí, senyors, heus ací el que queda
per als covards i els bastards.
Però si el recel d'aquest gest
se us enganxa com un cascavell,
si es té por d'obrir-se les venes,
sempre es pot arriscar el filó
d'un viatge a Monte-Carlo.
Monte-Carlo, Monte-Carlo.
He acabat la meva feina.
Vull dormir al fons de l'aigua.
del Mediterrani.
Després d'haver venut la teva ànima
després d'haver empenyorat les joies
que ningú no reclamarà,
la ruleta és una bella joguina.
És bonic dir “jo jugo”.
Això us fa enrogir les galtes
i us il·lumina els ulls.
Sota els bonics vels de dol
es porta el bell nom de vídua.*

*Un orgullós nom de dona!
I boja, disposta, i tota nova,
Una agafa la seva carta al casino.
Mireu les meves plomes i els meus vels,
contempleu l'oripell de l'estrella
que em porta a Monte-Carlo.
La sort és femella.
Està gelosa
d'aquestes viduïtats solemnes.
Sens dubte ella m'ha pres per l'esposa
d'un véritable coronel.
He guanyat, guanyat amb el dotze.
i després les robes es descusen,
l'abric de pell perd els seus pels,
És bo repetir: “vull”,
quan la sort et detesta,
quan el teu cor està nerviós,
quan no pots fer cap altre gest,
empènyer un cèntim damunt el tauler
sense que la sort que s'allunya
canvi les xifres i les cartes
de les taules de Monte-Carlo.
Els tafaners, els imbècils, els malvats!
M'han fet enfora... enfora...
M'acusen d'anar bruta,
de portar mala sort a les seves sales,
de les seves sales estucades.
Jo que hauria donat el meu truc
a la vista, al príncep, a la princesa,
al duc de Westminster, al duc,
Molt bé.
Cal que això s'aturi,
Que ells em cridaven, la teva feina!
la teva feina!...
El meu descobriment.
En privaré les taules verdes.
Està ben fet per a Monte-Carlo.
Monte-Carlo.
I ara, jo que us parlo,
no revelaré els quilos
que he perdut a Monte-Carle,
Monte-Carle o Monte-Carlo.
Sóc una ombra de mi mateixa...*

*Les martingales, els sistemes
i els croupiers que tenen el dret
de tustar de lluny els teus dits
quan es pot falsejar una apost.*

*I la pensió que es deu,
i sempre la mateixa camisa
que l'angoixa amara en l'aigua.*

Poden còrrer.

No tan babau.

*Aquesta nit em tiro de cap a l'aigua
al mar de Monte-Carlo.*

Monte-Carlo.

(Cançó per a veu I piano, F.P. 180, 1961)

Traduccions: Manuel Capdevila i Font

Propers recitals

Dilluns, 18 octubre 2021 · 20h

Sant Pau Recinte Modernista Sala Domènec i Montaner

Anne Schwanewilms *soprano*
Malcolm Martineau *piano*

**Viatges metafísics de la mà de Mahler, Duparc,
Strauss, Debussy i Wolf**

LIFE New Artists
Rita Morais *soprano*
Ester Lecha *piano*

Dissabte, 23 octubre 2021

Sant Pau Recinte Modernista Sala Domènech i Montaner

19h

Marta Puig *piano*
Federico Picotti *violí*

Amor mitològic amb Szymanowski i Schubert

20h

Sant Pau Recinte Modernista Sala Domènech i Montaner

Marina Viotti *mezzosoprano*
Todd Camburn *piano*
Gerry López *saxòfon*
Antoine Brochot *contrabaix*

L'amor no té fronteres

PATROCINADOR PRINCIPAL

SEU OFICIAL DEL FESTIVAL

Treballant el present per a millorar el futur

PATROCINADORS PLATÍ

ESCOLA SUPERIOR DE MÚSICA DE CATALUNYA

PATROCINADORS OR

Sus Argentinos

PATROCINADORS PLATA

MITJANS DE COMUNICACIÓ COL·LABORADORS

ASSESSORAMENT LEGAL

SEU OFICIAL DE LA FUNDACIÓ

Badia)advocats

ORGANITZA

AMB EL SUPORT DE

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Generalitat de Catalunya
Institut Català de les Dones

INSTITUCIONS COL·LABORADORES

ORFEÓ
CATALÀ
PALAU
DE LA
MÚSICA

Opera
Barcelona

Amics
del Liceu

INTERNATIONAL PARTNERS

EL LIFE FORMA PART

Asociación Española de Festivales de Música Clásica

AMB LA COL·LABORACIÓ DE

ALMA
Barcelona

RECDI8 STUDIO

Fundación
Oeste

TresC
COMUNITAT DE
CULTURA

sclat!
lluminació i so
www.sclat.com

Carlos Barrau
Jorge Binaghi
Gonzalo Bruno Quijano
Rosa Cullell
Isabel Escudé
Inma Farran
Francisco Gaudier
Enric Girona
Francisca Graells de Reynoso
Pere Grau i Mª Carmen Pous
Elvira Madroñero
Carmen Marsà
Juan Molina-Martell
Fernando Sans Rivièr
Mima Torelló
Joaquim Uriach

Ingrid Busquets Figuerola
María José Cañellas
Joana Català
Mercedes Falcó Saldaña
Beatriz Martí Andreu
Juan Eusebio Pujol
Francisco Querol
Lluís Reverter
Gloria Rosell
Josep Ramon Tarragó
Alicia Torra de Larrocha
Carme Verdiell
Núria Viladot

LIFE
VICTORIA
2021
BARCELONA
LIED FESTIVAL VICTORIA DE LOS ÁNGELES